

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Хлопоніна-Гнатенко О.І., канд. екон. наук, доц.
Логвіненко Є.В., асп.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Сучасні ринкові відносини в Україні характеризуються посиленням ролі споживачів, зростанням ризиків, невизначеності умов функціонування, залежності від маркетингового середовища, зростанням рівня інтенсивності конкуренції. Нині успішність підприємства на ринку виявляється не тільки у володінні матеріально-фінансовими ресурсами, а й у вмінні використовувати їх з найбільшою ефективністю.

Ефективність диверсифікації як економічної категорії відображає якісну та кількісну результативність діяльності, яка, разом з поглибленням теорії економічної ефективності, ускладнюється. поширюючи свою сутність на різні сфери діяльності підприємства [1].

Виділяють такі економічні критерії для оцінки варіантів ефективності диверсифікації:

1. Дохід (прибуток), що може принести додатковий бізнес власникові. Розмір доходу залежить від операційної діяльності й можливості продажу об'єкта після використання. Прибуток від операційної діяльності визначається співвідношенням потоків доходів і видатків.

2. Часовий лаг від моменту вкладення коштів в об'єкт диверсифікації до одержання віддачі.

3. Ризикованість проекту по диверсифікації. Під ризиком прийнято розуміти ймовірність можливих втрат частини ресурсів, недоодержання доходів, появи додаткових видатків у порівнянні з варіантом, передбаченого проектом.

4. Права, які одержує новий власник (право призначати керуючих, визначати величину оплати праці, впливати на стратегію й тактику роботи підприємства, продавати або купувати його активи; реструктурувати і навіть ліквідувати дане підприємство; визначати величину дивідендів та ін.).

5. Ліквідність. Ліквідність визначають, наскільки швидко активи можуть бути звернені в гроші з мінімальним ризиком втрати частини вартості.

6. Обмеження, пов'язані з додатковим бізнесом. Наприклад,

якщо держава обмежує ціни на продукцію, то вартість такого бізнесу буде нижче, ніж у випадку відсутності обмежень.

7. Переваги перед конкурентами, які може дати диверсифікованість.

8. Альтернативи для інвестицій [2].

Оцінити ефективність диверсифікації можна за допомогою бального методу. При використанні цього методу необхідно розробити та обґрунтувати перелік критеріїв, за якими визначається ефективність диверсифікації. Наприклад, серед таких показників можуть бути: відповідність фактичного фінансового стану підприємства стратегічним орієнтирам розвитку підприємства, рівень НДДКР, критерій зниження рівня ризику тощо.

Все більше українських підприємств обирають диверсифікацію як основний стратегічний напрям розвитку. Оцінка результатів діяльності підприємства пов'язана з розробкою методики отримання, аналізу та подання інформації, яка стосується освоєння нових технологій, видів продукції, діяльності ринків та інших видів і напрямків діяльності, а також виявлення закономірностей визначення стану досягнення мети проведення диверсифікації.

Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва визначається як народногосподарська ефективність, економічна ефективність галузей і виробництва окремих продуктів, а також господарської діяльності сільськогосподарських підприємств і окремих заходів.

Таким чином, при визначенні зазначених критеріїв мета диверсифікації діяльності аграрних підприємств – домогтися у майбутньому підвищення показників комплексної ефективності при використанні наявних ресурсів – ймовірно буде досягнута.

Список використаних джерел

1. Погорелов С. М. Дослідження шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства: практ. посіб. // Вісник НТУ «ХП». Київ: Алефа, 2015. 140 с.

2. Івченко Л. В. Диверсифікація діяльності підприємств як чинник економічного зростання. Теорія контролю та аналіз в умовах глобалізації: електрон. наук. вид. 2016. Вип. 1. URL: http://sophus.at.ua/IA_2016_1/12_ivchenko_larisa_diversifikacija_dijalnost_i_pidp.pdf